

Εργασία Οδύσσειας ο Οδυσσέας ως κεντρικός ήρωας του έπους

ΜΑΡΙΑ ΚΟΝΤΟΝΙΝΑ Α1

1^η άσκηση

Ο Οδυσσέας στο πρώτο μέρος της Οδύσσειας χαρακτηρίζεται με πολλά επίθετα μέσα από τα λόγια άλλων. Μερικές φορές με θετικά κι άλλες με αρνητικά.

Τα επίθετα αυτά βρίσκονται σε αποσπάσματα από μέρη της Οδύσσειας.

Ο Οδυσσέας χαρακτηρίζεται ως:

Πολύτροπος :σελ.18 στίχος 1 'τον Άντρα Μούσα τον πολύτροπο να μου ανιστορησεις...'

Κοσμογυρισμένος:στίχος 2 'βρέθηκε να γυρνά στα πέρατα του κόσμου'

Καστροκατακτητής:στίχος 3 'Αφού της Τροίας πάτησε το κάστρο το ιερό'

Συνέχεια

Φιλέταιρος :στίχος 7 ‘Κι όμως δε μπόρεσε που τόσο επιθυμούσε να σώσει του συντρόφους’

Πολυβασανισμένος : βασανίζονται επί 10 χρόνια προσπαθώντας να γυρίσει την πατρίδα του (ο χαρακτηρισμός αυτός αναφέρεται σε πολλά σημεία).

Φιλόπατρις: Αγαπούσε πολύ την πατρίδα του και και έκανε τα πάντα για να γυρίσει πίσω

Αγαπούσε την οίκογενειά του: στίχος 16 ‘ τον παιδεύει ποιος διπλός του γυρισμού και της γυναίκας του’

Θεικός: στίχος 24 ‘Αυτός σφοδρό κρατούσε τον θυμό του πάνω στον θεικό Οδυσσέα

Συνέχεια

Γενναίος αλλά δύσμοιρος : στίχος 57 απευθύνεται η Αθηνά στον Δία: 'Εμένα για το Οδυσσεα φλέγεται η καρδιά μου :Γενναίος αλλά δύσμοιρος να βασανίζεται με τόσα πάθη...'

Δύστυχος και οδυρόμενος : στίχος 64 συνεχίζει να μιλάει η Αθηνά και λέει: 'Η θυγατέρα του Άτλαντα τον Οδυσσέα κατακρατεί ,δύστυχο κι οδυρόμενο...'

Βυθισμένος στον καημό του κι απελπισμένος : στίχος 67 μιλάει η Αθηνά . ' βυθισμένος στον καημό του να δει καπνό της πατρική του γης γη,Α να ανηφορίζει απελπισμένος εύχεται τον θάνατο

Συνέχεια

Σοφός κι έξυπνος ευσεβής, συνεπής (προσφέρει θυσίες) στίχοι 70 με 77 . ‘ Ο Οδυσσέας δεν ήταν που θυσίες σου πρόσφερε πλάι στα αργιτικά καράβια; Και 75 με 77 όπου μιλάει Ο Δίας και λέει στην Αθηνά ‘ Πώς θα μπορούσα εγώ να λησμονήσω τον θεϊκό Οδυσσέα, που ξεχωρίζει η γνώση ανάμεσα στους υπόλοιπους θνητούς, και στις θυσίες όλους τους άλλους ξεπέρασε...’

Καρτερικός : στίχος 100 μιλάει η Αθηνά : να της πει την απαράβατη εντολή μας ,τον νόστο του καρτερικού Οδυσσέα πως πρέπει να επιστρέψει.’

Αφανισμένος : στίχος 186 απευθύνεται ο Τηλέμαχος στην Αθηνά ‘ Μα τώρα αυτός Αφανισμένος όπως αφανίστηκε ...’

Συνέχεια

Θεῖος Οδυσσεύς : στίχος 217 μιλάει η Αθηνά στον Τηλέμαχο 'Ωστόσο ο θεῖος Οδυσσεύς δεν πέθανε και δεν τον σκέπασε της Γης το χώμα:είναι πιστεύω ζωντανός ,κι ας εμποδίζεται στη μέση του ανοιχτού πελάγους...'

Πολυμήχανος : στίχος 228 συνεχίζει να μιλάει η Αθηνά και λέει στον Τηλέμαχο : ' θα βρει τον τρόπο να γυρίσει αυτός που είναι πολυμήχανος.'(Σε αυτό το σημείο έχουμε προικονομία)

Δυστυχισμένος : στίχος 243 μιλάει ο Τηλέμαχος στην Αθηνά και της λέει ότι ο πιο δυστυχισμένος που γεννήθηκε σε αυτόν τον κόσμο αυτός μου λένε πως με γέννησε...

Συνέχεια

Δοξασμένος : στίχοι 263 με 266 Όταν ο Τηλέμαχος λέει στην Αθηνά ότι δε θα ήταν τόσοσ ο καημός το αν ο Οδυσσέας έβρισκε τον θάνατο στην Τροία με τους συντρόφους του στο πλάι ή με το τέλος του πολέμου ξεψυχούσε στην δικών του τα χέρια γιατί τότε οι Παναχαϊοί θα τον τιμούσαν τύμβο υψώνοντας και για κληρονομιά στον γιο του θα άφηνε μεγάλη δόξα...

Πανούργος : ραψωδία β. Μιλάει ο μάντης Αλιθέσης ερμηνεύοντας τις κινήσεις των δύο αετών που έστειλε ο Δίας.

Υποστηρικτικός και συμπονετικός: ραψωδία γ. Έγια τον Οδυσσεα γνώριζε μόνο ότι ταξίδεψε μαζί του ως την Τένεδο και ότι από εκεί επέστρεψε στη Τροία , γιατί ήθελε να συμπαρασταθεί στον Αγαμέμνονα ,που έμεινε πίσω...'

Συνέχεια

Υπομονετικός κι επιμονετικός : ραψωδία δ. Μιλάει ο Μενέλαος κι αναφέρεται σε ένα ακόμα κατόρθωμα του Οδυσσέα ότι με την υπομονή και την επιμονή του κατάφερε να διασώσει την επιχείρηση «Δούρειος Ίππος» που οδήγησε στη άλωση της Τροίας.

Καρτερόψυχος : Ο χαρακτηρισμός αυτός του Οδυσσέα αναφέρεται στις αναδρομικές διηγήσεις της Ελένης και του Μενέλαου και συγκεκριμένα στον στίχο 299.

Επιβεβαίωση των χαρακτηρισμών

Οι χαρακτήριμοι που αναφέρθηκαν προηγουμένως επιβεβαιώνονται χωρίς μερικές φορές οι ήρωες να ξέρουν αν είναι έτσι. Ο αναγνώστης επειδή ξέρει πιο πολλά από τους ήρωες μια τεχνική που λέγεται επική ειρωνεία , γνωρίζει αν οι χαρακτηρισμοί επιβεβαιώνονται ή όχι.

2^η άσκηση

Σκιαγραφήστε την προσωπικότητα του Οδυσσέα :

Ο Όμηρος στους πρώτους στίχους του έπους το προοίμιο σκιαγραφεί τον άγνωστο ακόμη ήρωα Οδυσσέα με τα σπουδαιότερα γνωρίσματά του: πολύτροπος, πολυταξιδεμένος, κατακτητής, πολυπαθής, καρτερικός κι άλλα. Με αυτόν τον τρόπο ο ποιητής προετοιμάζει τον αναγνώστη για τον ήρωα του οποίου το ονομα θα αποκαλύψει αργότερα, δηλαδή του Οδυσσέα. Τα γνωρίσματα αυτά επαληθεύονται αργότερα σε άλλα μέρη της Οδύσειας. Όπως ήδη γνωρίζουμε ο Οδυσσέας περιπλανιόταν επί 10 ολόκληρα χρόνια σε στεριές και θάλασσες, αντιμετωπίζοντας άπειρους κινδύνους και καταστροφές, μετά τον πόλεμο της Τροίας. Έχει έντονη προσωπικότητα, διότι δεν τα παράτησε και πολεμούσε 10 χρόνια στην Τροία και μετά αλλά 10 στα πελάγη σε μια προσπάθεια να γυρίσει στην πατρίδα του, στην Ιθάκη.

3^η άσκηση

Τι συμβολίζει ο Οδυσσέας και το ταξίδι του κατά τη γνώμη σας;

Ο Οδυσσέας και το ταξίδι που πραγματοποίησε κατά τη δική μου γνώμη συμβολίζει το ότι δε πρέπει να σταματάμε να αγωνιζόμαστε για να πετύχουμε αυτό που θέλουμε όταν ολοι νομίζουν πως δε θα τα καταφέρουμε. Μας λει οτι πρεπει να ακολουθησουμε τον δρομο μας και να κατφερουμε να φτασουμε στο τελος ανεξαρτητα με τα εμποδια και τις δυσκολιες που θα συνατησουμε. Επίσης μας διδάσκει να μην τα παρατάμε και να καταθέτουμε τα όπλα ποτέ!

4η άσκηση

Γιατί κατά τη γνώμη σας η Οδύσσεια αποτέλεσε πηγή έμπνευσης για πολλούς καλλιτέχνες από την αρχαιότητα έως σήμερα;

Κατά τη γνώμη μου η Οδύσσεια αποτέλεσε πηγή έμπνευσης για πολλούς καλλιτέχνες από την αρχαιότητα έως σήμερα διότι μπορεί κανείς να εστιάσει σε συγκεκριμένα γεγονότα από το ταξίδι του Οδυσσέα από την Τροία έως την Ιθάκη. Μπορούμε επίσης να το παρουσιάσουμε σε όποια μορφή εμείς θέλουμε όπως αγγεία, γλυπτά, πίνακες, παιχνιδια, κομικ, βιβλία και σε πολλές άλλες μορφές. Στη ζωγραφική ιδιαίτερα μπορεί κανείς να χρησιμοποιήσει και τη φαντασία του και να τα παρουσιάσει.

5η άσκηση

Στο 1ο ποίημα ο Οδυσσέας αναρωτιέται δύστυχος ποτε θα δει το σπίτι του και πιο συγκεκριμένα την καμινάδα να καπνίζει και ποτε θα ανοίξει το μανατλο του ταπεινού σπιτιού του που για εκείνον είναι ο κόσμος όλος και παραπάνω ακόμα...Επίσης λέει ότι το φτωχικό προγονικό του σπίτι μοιάζει πιο ομορφο από τα ρωμαϊκά παλάτια με τις πολλές λεπτομέρειες.

Σε σχέση με τον Οδυσσέα του Ομήρου μοιάζει αρκετό στο γεγονός ότι ο Οδυσσέας θέλει να γυρίσει στο σπίτι του αλλά δε μοιάζει και τόσο στη περιγραφή του, διότι στην έκδοση του Ομήρου μας το παρουσιάζει σαν ένα ανάκτορο με πολλά δωμάτια.

Συνέχεια

Στο 2ο ποιημα, είναι σαν ο ποιητής να μιλάει στον Οδυσσέα και του λέει ότι κι αν πολέμησε στην Τροία ,όλοι πολεμιστές ήταν και μάλιστα υπήρχαν πιο μεγάλοι και πιο ανδρείοι από εκείνον .Όμως μετά λέει ότι αυτός έμεινε αιώνιο σύμβολο, μόνο εκεινος δάμασε την τύχη .Λει επισης ότι τι σημαινει ότι από εκείνον αλώθηκε η Τροια; Διότι σκοπός σου δεν ήταν η άλωση αλλά να επιστρέψεις στο σπίτι σου. Έπειτα λέει ότι μάταια τόσα πράγματα έγιναν με σκοπό να σκοτωθεί εκείνος γιατί στο τέλος κατορθώνει να τους δαμάσει. Προσθέτει επίσης ότι η ούτε η αθανασία ούτε οι Σειρήνες τον μαγεύουν σε μια προσπάθεια να αλλάξουν τον σκοπό του που επί 10 χρόνια προσπαθεί να το εκπληρώσει.Στο τέλος νικάει.Πιστευω ότι αυτή η εκδοχή συμφωνεί με αυτή του Ομήρου.

Συνέχεια

Στο 3^ο ποιημα λέει ότι παρά όλες τις χαρές που μπορεί να έχει ο Οδυσσέας εκείνος ποτε δε θα πάψει να γυροφέρνει σε ταξίδια. Η αφήγηση γίνεται στο Α πρόσωπο ενικό κι έτσι είναι σαν να μιλάει ο ίδιος ο Οδυσσέας .Επίσης συμφωνεί με την έκδοση του Ομήρου.

6^η ασκηση

Ο Οδυσσέας έγινε διαχρονικό σύμβολο του ανθρώπου επειδή, η ιστορία του είναι συναρπαστική και διαβάζοντας την μπορεί κανείς να αντλήσει Πολλά πράγματα μέσα από αυτήν όπως για παράδειγμα ότι η πατρίδα και η καταγωγή είναι από τα σημαντικότερα πράγματα που μπορεί κανείς να έχει. Έχει εμπνεύσει πολλούς σπουδαίους γνωστούς καλλιτεχνες μα κι ερασιτέχνες .

6^η άσκηση

Από τα τραγούδια που δόθηκαν όλα ήταν πολύ ωραία. Αυτό που μου άρεσε εμένα πιο πολύ το τραγούδι από το συγκρότημα NAMA διότι έχει ωραία μουσική και ρυθμό ενώ παράλληλα μιλάει για τον Οδυσσέα και την Πηνελόπη.

7^η άσκηση

Πολλές μορφές τέχνης εμπνεύστηκαν από την Οδύσσεια. Μερικές από αυτές αναφέρθηκαν προηγουμένως. Εμπνεύστηκαν τραγούδια, κομικ, βιβλία, παιχνιδια, σταυρολεξα κρυπτολεξα και σπαζοκεφαλιές, ποιήματα, πίνακες, γλυπτά, μωσαϊκά καθώς και πολλά άλλα για όλες τις ηλικίες. Μερικα από αυτά παρουσιάζονται παρακάτω...

Πίνακας που
παρουσιάζει το καράβι
του Οδυσσέα και τον
Πολύφημο να του πετάει
βράχους.

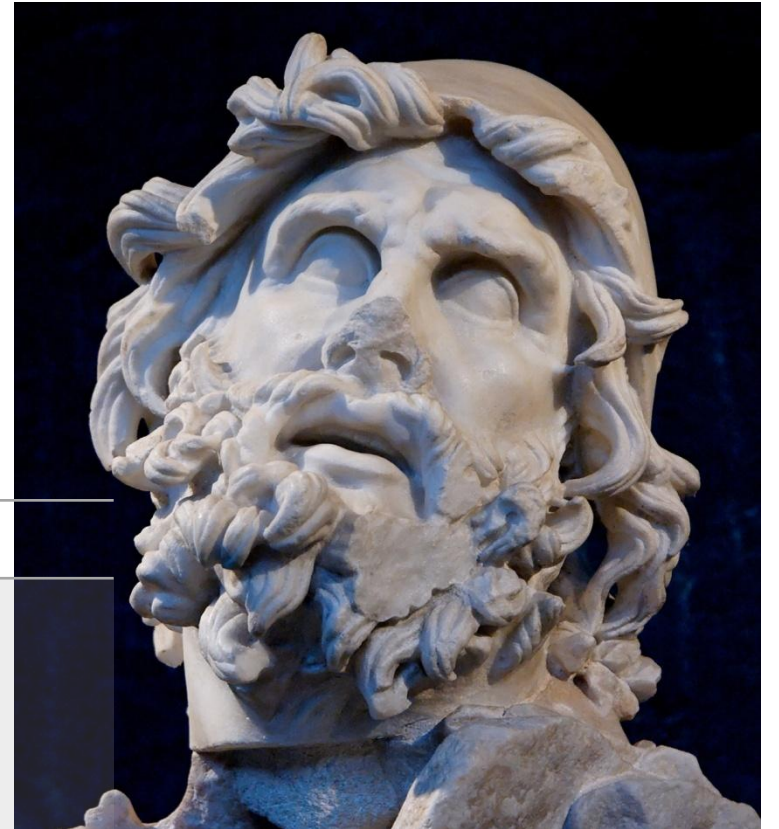
Χρειαστηκαν 22 χρόνια
για να τελειώσει αυτό το
έργο ο καλλιτέχνης .

Εικόνα που παρουσιάζει τον Οδυσσέα και τους συντρόφους του τη στιγμή που βγαίνουν από τη σπηλιά κρυμμένοι κάτω από τις κοιλιές των προβάτων.

Άγαλμα του Οδυσσέα.

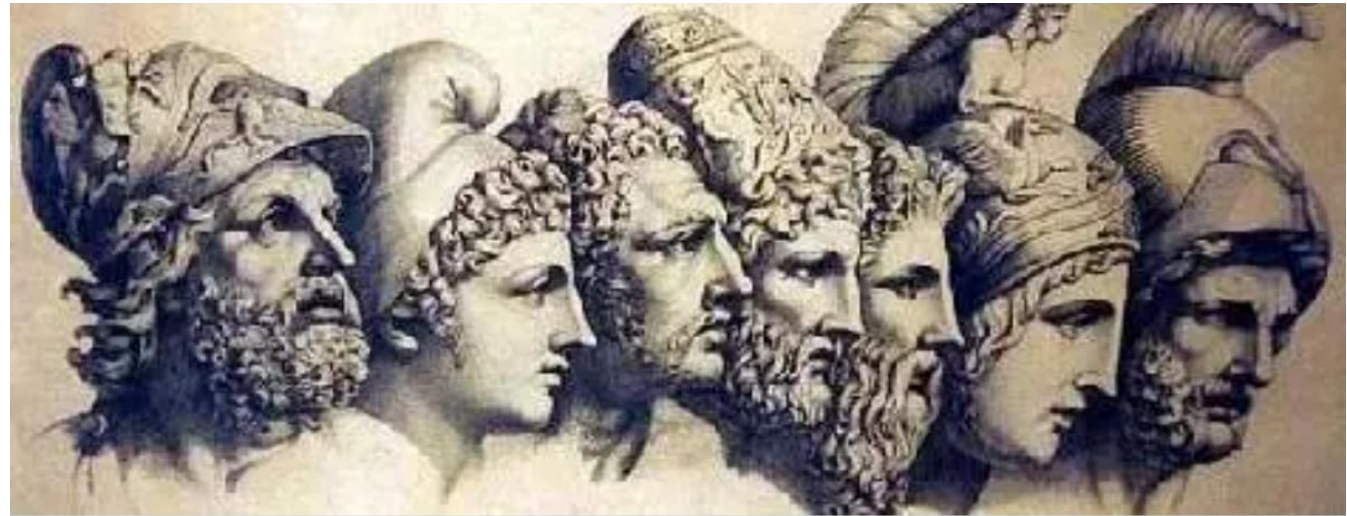

**Αγγείο που αναπαριστά
τη στιγμή που ο
Οδυσσέας βρίσκεται
δεμένος στο κατάρτι του
πλοίου με τις Σειρήνες να
προσπαθούν να τους
μ'αρέσουν με τη φωνή
τους.**

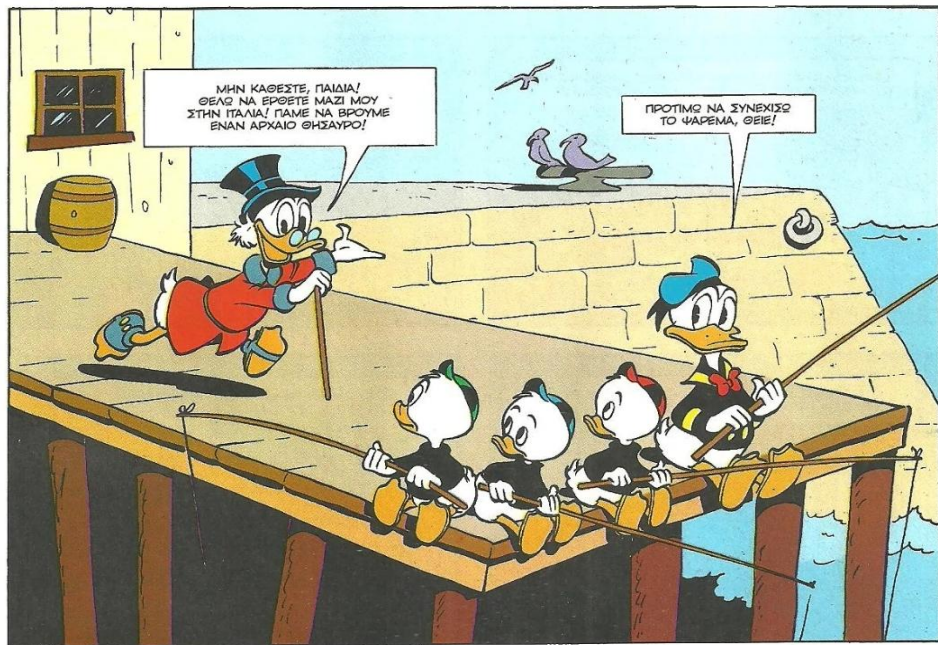
**Εικόνα που δείχνει όλους
τους μεγάλους και
κύριους ήρωες του
Τρωικού Πολέμου**

WALT DISNEY
ΣΚΡΟΥΤΖ

ΜΙΑ ΠΑΛΑΒΗ ΟΔΥΣΣΕΙΑ

Επιτραπέζιο παιχνίδι με
θεμα την Οδύσσεια.

Βρες στο κρυπτόλεξο 10 ονόματα που συνάντησες στις περιπέτειες του Οδυσσέα.

Ψ	Η	Κ	Κ	Ω	Ρ	Β	Η	Γ	Ω
Ε	Σ	Ι	Α	Η	Σ	Σ	Δ	Λ	Γ
Υ	Ε	Ρ	Λ	Π	Ο	Ο	Β	Ω	Υ
Ρ	Ι	Κ	Υ	Ο	Μ	Χ	Υ	Τ	Μ
Υ	Ρ	Η	Ψ	Λ	Η	Α	Ρ	Ο	Ρ
Κ	Η	Η	Ω	Ε	Φ	Μ	Α	Φ	Λ
Λ	Ν	Τ	Π	Ν	Υ	Ε	Χ	Α	Ψ
Ε	Ε	Γ	Ζ	Η	Λ	Λ	Η	Γ	Β
Ι	Σ	Λ	Θ	Π	Ο	Η	Κ	Ο	Ψ
Α	Ρ	Γ	Ο	Σ	Π	Τ	Ν	Ι	Η

 Βρες τις λέξεις

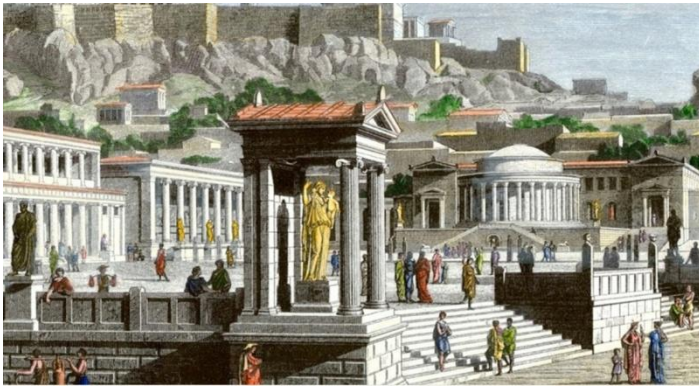
ΚΙΡΚΗ	ΠΟΛΥΦΗΜΟΣ	ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ	ΠΗΝΕΛΟΠΗ	
ΣΕΙΡΗΝΕΣ	ΧΑΡΥΒΑΗ	ΕΥΡΥΚΛΕΙΑ	ΚΑΛΥΨΟ	ΑΡΓΟΣ

Κρυπτολεξο με θεμα την
Οδύσσεια.

Πόσο καλοί είστε στο να μαντέυετε λέξεις από τις εικόνες τους; Κάντε αυτό το παιχνίδι κι ανακαλύψτε!

Η Οδύσσεια είναι έπος του από την

.Πολλοί καλλιτέχνες

Έως σήμερα έχουν εμπνευστεί και έχουν δημιουργήσει Πολλά έργα τέχνης βασισμένα στην τρομερή ιστορία του Οδυσσέα.

Συνέχεια

Ο Θεός

ύβρη και

δε συμπαθούσε τον Οδυσσέα και
προσπαθούσε να τον σκοτώσει. Διεπραξε
εκτός από αυτό τύφλωσε το μοναδικό

Του γιου του Πολύφημου.

Συνέχεια

Η θεά
συχνά.

αγαπούσε τον Οδυσσέα και τον βοήθουσε
Πρώτο από όλα έστειλε τον Ερμή στις θολωτες

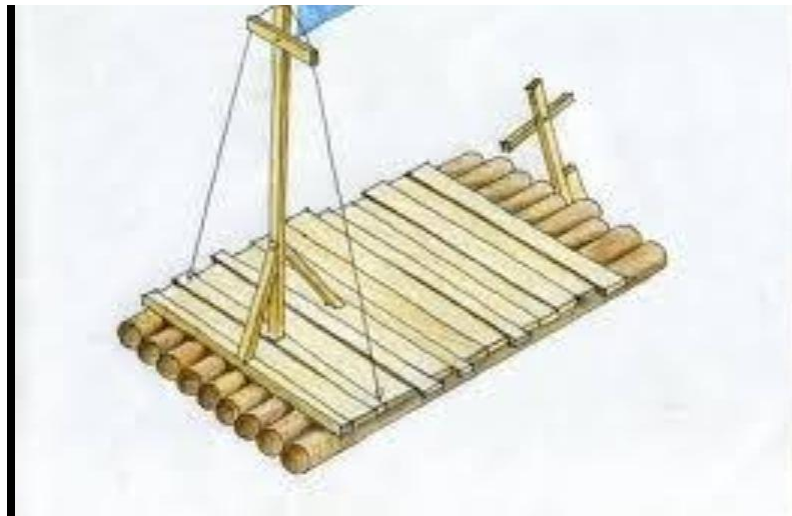
Σπηλιές της Καλυψώς για να την κάνει να αφήσει τον Οδυσσέα
ελεύθερο και εκείνη πήγε στην Ιθάκη για να βρει τον Τηλέμαχο και
να του προτείνει ένα σχέδιο.

Συνέχεια

Ο Οδυσσέας έφτιαξε μια περιπέτειες στη

Έφτασε επιτέλους στην Ιθάκη.

κι μετά από πολλές